

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ

Члан 1.

У Закону о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17 и 27/18 – др. закон), у члану 9. став 1, речи: „са претходно стеченим средњим образовањем у четворогодишњем трајању”, замењују се речима: „са положеном општом, стручном или уметничком матуром”.

Члан 2.

У члану 12. став 1. тачка 16), после речи: „о академском интегритету”, додају се речи: „и сукобу интереса приликом избора у звање наставника, односно сарадника и заснивања радног односа”.

Члан 3.

У члану 22. став 2, речи: „а ванредно на захтев Министарства и Националног савета.” замењују се речима: „а може и ванредно, као и на захтев Министарства и Националног савета.”.

Члан 4.

У члану 34. став 4, реч: „високим”, замењује се речју: „средњим”.

Члан 5.

У члану 41. после става 2. додаје се став 3, који гласи:

„Изузетно од става 1. овог члана, за студенте који учествују у програмима међународне мобилности може се вршити пренос ЕСПБ бодова између различитих студијских програма у оквиру свих степена и врсте студија.”.

Члан 6.

У члану 44. после става 4. додаје се став 5, који гласи:

„Универзитет у Београду је високошколска установа од националног значаја.”

Члан 7.

У члану 60. став 3, речи: „може да”, бришу се.

Члан 8.

У члану 64. став 1, после речи: „Орган пословођења се бира”, додају се речи: „тајним гласањем”.

У ставу 5. на крају текста брише се тачка и додају се речи: „односно лице које је разрешено дужности органа пословођења у складу са овим законом, као и лице за које је Агенција за борбу против корупције дала препоруку за разрешење.”

У ставу 12, после речи: „Универзитет” додаје се запета и речи: „академија струковних студија и висока школа”, а запета после речи „менаџера” се замењује тачком а речи: „чије се надлежности утврђују у складу са општим актом универзитета”, бришу се.

Додаје се став 13, који гласи: „Основне надлежности менаџера утврђују се законом, а високошколска установа може статутом да пропише и додатне надлежности.”.

Члан 9.

После члана 83. додаје се назив члана и члан 83а који гласи:

„Лектори српског језика на високошколским установама у иностранству

Члан 83а

На захтев стране високошколске установе, у складу са међународним уговором и у оквиру међународне сарадње високошколске установе чији је оснивач Република, односно аутономна покрајина, министар, на основу јавног конкурса, а на предлог Комисије за избор лектора српског језика у иностранству, бира на период од три године лектора српског језика и књижевности.

Комисију из става 1. овог члана именује министар, а чине је представник Министарства и представници катедри за српски језик и књижевност високошколских установа чији је оснивач Република.

За лектора српског језика и књижевности може бити изабрано лице које има завршене мастер академске студије, односно основне студије у трајању од четири године према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 26/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15, 87/16 и 27/17 - др. закон), из области филологије и које зна један светски језик, односно језик земље пријема, на нивоу Б1 Заједничког европског оквира.

Предност при избору има кандидат са завршеним студијским програмом српског језика и књижевности, кандидат са већом просечном оценом на основним и мастер студијама, кандидат са објављеним радовима и наградама, кандидат са радним искуством.

Уколико на конкурсима нема кандидата са радним искуством, може бити изабран и кандидат без радног искуства, уз препоруку два наставника одговарајуће високошколске установе.

Изборни период лектора може се продужити за још један мандат.

Изузетно од става 1. овог члана, Министарство може, без спровођења јавног конкурса, предложити страном високошколској установи кандидата који већ обавља послове лектора или лице које је прошло јавни конкурс и ушло у најужи избор за лектора на страном високошколској установи, уз сагласност кандидата.

Министарство обезбеђује средства за подршку раду лектора српског језика у иностранству изабраних у складу са овим законом, до износа плате наставника у одговарајућем звању на страном високошколској установи на којој ће лектор бити ангажован.

Ближе услове у погледу избора, програма рада лектора српског језика на страним високошколским установама и других питања од значаја за ангажовање лектора, прописује министар.”

Члан 10.

У члану 95. став 2. мења се и гласи:

„Високошколска установа може организовати полагање испита и изводити поједине делове студија, као и организовати израду и одбрану

завршног, мастер и специјалистичког рада и докторске дисертације на страном језику, у складу са статутом. ”

После става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Високошколска установа може остваривати студијски програм на језику националне мањине и страном језику уколико је такав програм одобрен, односно акредитован. ”

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 11.

У члану 98. после става 3. додаје се став 4, који гласи:

„Изузетно од става 3. овог члана, конкурс за докторске студије које се организују у оквиру међународних пројеката у складу са Законом о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Европске уније о учешћу Републике Србије у програму Европске Уније Хоризонт 2020 – оквирном програму за истраживање и иновације (2014–2020) („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 9/14), расписује се у складу са роковима и условима прописаним програмским документима Хоризонт 2020, а студенти уписани по тим конкурсима не улазе у број студената чије се студије финансирају из буџета Републике.”

Члан 12.

У члану 103. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Студент који у последњој години студија има статус студента који се финансира из буџета, задржава право да се финансира из буџета најдуже годину дана по истеку редовног трајања студија.”.

Досадашњи ст. 3-5. постају ст. 4-6.

Члан 13.

У члану 122. додају се ст. 5–8, који гласе:

„Корисник података из регистара из члана 114. став 3. овог закона је и Агенција за квалификације (у даљем тексту: Агенција) која је основана и обавља делатност у складу са законом којим је уређен национални оквир квалификација.

Податке из регистара из члана 114. став 3. овог закона и податке из Централног регистра обавезног социјалног осигурања Агенција користи у сврху: праћења и мерења ефеката имплементације квалификација на запошљавање, односно запошљивости према стеченим квалификацијама и завршеним студијским програмима, праћења националних трендова запошљавања и поређења са трендовима у иностранству, као и праћења активне политике запошљавања у циљу повећања запослености.

Подаци из регистара из члана 114. став 3. овог закона и из Централног регистра обавезног социјалног осигурања прикупљају се и обрађују у електронском облику, ажурирају се аутоматски, а најкасније три дана од дана настанка промене у изворној евиденцији и чувају се десет година.

Подаци се прикупљају и обрађују у складу са законом којим се уређује заштита податка о личности и информациона безбедност.”

Члан 14.

У члану 127. додаје се став 9, који гласи:

„Уколико комисија из става 8. овог члана утврди да је високошколска установа омогућила упис на студије првог, другог или трећег степена имаоцу дипломе из става 1. тачка 4) овог члана, а то лице је испунило све обавезе у складу са студијским програмом, диплома се не поништава.”

Члан 15.

У члану 136. став 1. после тачке 22) додаје се тачка 23), која гласи:

„23) омогући упис на студије првог, другог или трећег степена лицу које не испуњава услове за упис на те студије, односно услове за стицање одговарајућег стручног, академског или научног назива (члан 127. став 1. тачка 4) овог закона)”

Члан 16.

У члану 144. додаје се став 4, који гласи:

„Изузетно од става 1. овог члана, органи високошколских установа изабрани по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона, а којима мандат истиче након 1. јуна 2019. године, покренуће процедуру за избор тих органа најкасније у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.”

Члан 17.

У члану 148. став 2, бројеви: „2017/2018.”, замењују се бројевима: „2018/2019.”, а бројеви: „2018/2019.”, бројевима: „2019/2020”.

У ставу 3, бројеви: „2017/2018.”, замењују се бројевима: „2018/2019.”.

У ставу 4, бројеви: „2017/2018.”, замењују се бројевима: „2018/2019.”.

Члан 18.

У члану 149. додаје се став 3. који гласи:

„Високошколске установе које су, у складу са чланом 128. став 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 76/05, 100/07 - аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 - аутентично тумачење, 68/15, 87/16 и 88/17), издавале дипломе о стеченом научном називу доктора наука, а које су у време одбране докторске дисертације и издавања дипломе имале решење о испуњености услова за почетак рада и обављање делатности, у складу са чланом 116. став 2. истог закона, а нису имале сагласност на наставни план магистарских студија према прописима који су важили до ступања на снагу тог закона, сматра се да су издавале дипломе о стеченом научном називу доктора наука у складу са законом.”

Члан 19.

Подзаконски акти за спровођење овог закона донеће се у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 20.

Високошколске установе усагласиће своје опште акте у складу са овим законом у року од два месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 21.

Академије струковних студија и високе школе објавиће конкурс за избор менаџера три месеца пре почетка школске 2019/2020. године.

Министарство ће објавити конкурс за избор лектора српског језика у иностранству у року од три месеца од дана доношења акта из члана 9. став 9. овог закона.

Члан 22.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

ПРЕДЛОГА ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ

I. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Правни основ за доношење овог закона је одредба члана 97. тачка 10. Устава Републике Србије, којом се утврђује да Република Србија уређује и обезбеђује систем у области образовања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Важећим Законом о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17 и 27/18 - др. закон, у даљем тексту: Закон), који је ступио на снагу 7. октобра 2017. године створени су услови за повећање релевантности високог образовања за привреду и друштво у целини, стицање функционалних знања студената ради повећања запошљивости и унапређивање контроле квалитета високог образовања и њено усаглашавање са европским стандардима у овој области.

У периоду примене Закона, констатовано је да постоји потреба, за прецизирањем појединих одредби Закона које уређују рад и избор органа високошколске установе како би се превазишле нејасноће настале у прелазном периоду у којем су високошколске установе усаглашавале своје акте са новим законом.

Такође, унете су и одредбе којима се ствара правни основ за уређивања сукоба интереса приликом запошљавања на високошколским установама, одредбе којима се олакшава мобилност студената, као и одредбе којим се врши усаглашавање са другим прописима у области образовања који су донети након ступања на снагу Закона о високом образовању.

Сходно наведеном, припремљен је Нацрт закона о изменама и допунама високом образовању.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. Предлога закона, члан 9. Закона којим је уређено право на високо образовање, преформулисан је како би се ускладио са Изменама Закона о средњем образовању и васпитању („Службени гласник РС”, број 101/17) и Законом о Националном оквиру квалификација Републике Србије („Службени гласник РС”, број 27/18), (у даљем тексту: Закон о НОКС-у), чиме се омогућава вертикалана проходност кроз нивое Националног оквира квалификација. Изменама Закона о средњем образовању и васпитању чланом 63а прописан је Програм за стицање компетенција, којим је дата могућност да лице после завршеног трогодишњег средњег стручног образовања по дуалном моделу и након најмање две године после завршеног средњег образовања има право на полагање стручне матуре или опште матуре уколико је савладао програм за стицање компетенција потребних према програму матуре.

Чланом 40. став 3 Закона о НОКС-у, прописано је да се у средњој школи која има статус јавно признатог организатора активности образовања одраслих може кроз поступак признавања претходног учења стећи и квалификација нивоа 4 НОКС-а уколико кандидат заврши програм за стицање компетенција, у складу са чланом 63а Закона о средњем образовању и васпитању.

У члану 2. Предлога закона овлашћење Националног савета за високо образовање (у даљем тексту: НСВО) да пропише основе кодекса о академском интегритету из члана 12. став 1. тачка 16), проширено је тако да ће се овим кодексом регулисати и сукоб интереса приликом избора у звање наставника и сарадника и заснивања радног односа на високошколској установе.

Чланом 3. Предлога закона, мења се члан 22. став 2. Закона тако да се омогућава да Комисија за акредитацију и проверу квалитета поред редовног у четвртој години акредитационог циклуса врши и ванредни надзор.

У члану 4. Предлога закона којим се мења члан 34. став 4. Закона, омогућено је да високошколска установа организује кратки програм студија и за лица која имају завршено средње образовање.

У члану 5. Предлога закона којим се допуњује члан 41. Закона, додат је став 3. који за студенте који учествују у програмима међународне мобилности омогућава преношење ЕСПБ бодова између различитих студијских програма у оквиру свих степена и врсте студија.

Чланом 6. Предлога закона, у члану 44. Закона додаје се став 5. којим се Универзитет у Београду проглашава високошколском установом од националног значаја. Универзитет у Београду је настарија и највећа високошколска установа у Републици Србији, на којој студира више од 100.000 студената, на којем ради 5.421 наставника и 3.248 сарадника и у чијем саставу је 31 факултет и 11 научних института од којих је неколико добило статус института од националног значаја. Овај универзитет се годинама високо рангира на светским ранг листама универзитета (Шангајској, Лајденској) и као такав представља најважнији академски и научни потенцијал и ресурс државе.

Овакво одређење Универзитета у Београду је декларативног карактера и из њега не произлази никакав посебан статус у односу на друге високошколске установе, а све одредбе закона једнако се примењују и на Универзитет у Београду, као и пре његовог одређивања као високошколске установе од националног значаја.

У члану 7. Предлога закона којим се мења члан 60. став 3. који уређује савет послодаваца, предвиђа се да свака високошколска установа треба да има савет послодаваца, док је у досадашњој формулацији формирање овог савета било дато као могућност.

У члану 8. Предлога закона којим се мења и допуњује члан 64. уведено је тајно гласање за избор органа пословођења (ректора, председника, декана односно директора), што је била и препорука Агенције за борбу против корупције приликом доношења Закона о високом образовању 2017. године.

У истом члану радно место менаџера уводи се и за академију струковних студија и за високу школу. Утврђује се да се основне надлежности менаџера прописују законом и да високошколска установа може да пропише и додатне надлежности.

Чланом 9. Предлога закона додат је члан 83а којим се уводи појам, услови и начин избора лектора српског језика на високошколским установама у иностранству.

Промоција српске културне баштине у свету представља најважнији корак у процесу афирмације српског друштва и стицања угледа међу развијеним државама у свету. То је приоритет који мора бити водећи циљ унутар националне стратегије сваке озбиљне државе, па тако и Србије. Будући

да је свеколика култура баштињена у језику, веома је важно настојање да се српски језик приближи академској јавности Европе и свим развијеним деловима света те да се омогући отварање лектората за српски језик на што већем броју универзитета.

Академска јавност годинама упућује оштар апел држави да уреди област лектората српског језика, указујући на чињеницу да српски језик нестаје са универзитета широм света, односно да се српски лекторати убрзано гасе и да држава ништа не предузима да тај процес заустави и покрене га у другом смеру. Број од 47 лектората српског језика, колико их је било у 2000. години, у 2014. години је преполовљен – на 25, а од тада се и даље смањује. Ако имамо на уму неспорне чињенице да су лектори наши амбасадори у свету, који преносе слику о српској култури и држави, да шире и утицај на привреду, да је брига о српским лекторатима питање националног идентитета и историје, онда је последњи час да држава Србија законом уреди ову област и свестрано помогне да се гашење српских лектората заустави и подстакне отварање нових.

Укидање Републичког завода за међународну научну, културну, техничку и просветну сарадњу (2001), који је бринуо о српским лекторатима, покренуло је процесе који овој области нису донели развој и напредак. Надлежности Завода у целости није преузело ниједно министарство, те ни бригу о српским лекторатима.

Лектори српског језика, који су сада запослени на катедрама за славистику страних универзитета, ангажовани су за те послове на основу непосредне међууниверзитетске сарадње, засноване на одређеним међудржавним споразумима. Министарство надлежно за просвету није учествовало у процедури избора лектора за српски језик, нити финансира њихов рад. Све актуелне лекторе за српски језик финансира универзитет стране државе на коме раде, али су та средства често недовољна за њихове основне животне потребе. Земља пријема одређује такве финансијске надокнаде јер очекује да их финансира и држава која их шаље, као што је то најчешћи случај у европској пракси кад је о овој области реч.

Од 2001. до 2009. године, исплаћиван је додатак лекторима од 150 евра, који је тада укинут. У том периоду, такође, постојала је у Министарству надлежном за просвету Комисија за избор лектора, која је упућивала лекторе у иностранство, на предлог универзитета у Србији који су имали у свом наставном плану одговарајуће студијске групе. Од 2009. године, Министарство није учествовало ни на који начин у избору лектора за српски језик, нити им је пружало било коју врсту финансијске помоћи, што иначе није случај ни са једном другом бившом југословенском републиком. Због тога не постоји ни поуздана евиденција где се налазе лекторати српског језика и колико је лектора српског језика на страним универзитетима.

Нови члан у Закону о високом образовању, који регулише област лектората српског језика, почетак је уређивања ове области, повратак неопходне бриге државе о српским лекторатима и стварањем услова да се зауставе непожељни токови, односно гашење српских лектората. Увођење овог члана отвориће могућност за доношење подзаконске регулативе којом ће се ова област ближе уредити.

Чланом 10. Предлога закона измењена је одредба члана 95. став 2. Закона која уређује употребу језика, тако да је као и пре доношења Закона о високом образовању дата могућност да високошколска установа организује полагање испита и изводи поједине делове студија, као и одбрану завршног, мастер и специјалистичког рада и докторске дисертације, односно уметничког пројекта на страном језику у складу са својим статутом, а без потребе за посебном акредитацијом целог студијског програма на страном језику.

Члан 11. Предлога закона допуњен је члан 98. Закона о високом образовању ставом којим се прописује изузетак од општег правила расписивања и спровођења конкурса за упис на студије, и то за конкурс за упис на докторске студије које се организују у оквиру међународних пројеката у складу са Законом о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Европске уније о учешћу Републике Србије у програму Европске Уније Хоризонт 2020 – оквирном програму за истраживање и иновације (2014–2020)(„Службени гласник РС - Међународни уговори”, број 9 од 5. септембра 2014), тако да се ти конкурси расписује у складу са роковима и условима прописаним програмским документима Хоризонт 2020, а да студенти уписани по тим конкурсима не улазе у број студената чије се студије финансирају из буџета Републике

Чланом 12. Предлога закона допуњен је члан 103. Закона, тако што студенти који у последњој години студија имају статус буџетских студената задржавају право да се финансирају из буџета најдуже још годину дана по истеку редовног трајања студија.

Чланом 13. Предлога закона допуњен је члан 122. Закона који се односи на коришћење података из регистара којима управља Министарство, тако што је статус корисника тих података додељен Агенцији за квалификације која је образована складу са Законом о НОКС-у. Чланом 15. став 1. тачка 15) Закона о НОКС-у, Агенцији је дата надлежност да прати и мери ефекте имплементације (нових) квалификација на запошљавање и целоживотно учење, због чега је неопходно да Агенција користи и укршта податке из регистара којима управља Министарво и Централног регистра обавезног социјалног осигурања.

Резултат обраде података из наведених регистара биће израда статистичких извештаја и показатеља на основу којих ће Савет за Национални оквир квалификација давати препоруке Влади у процесу планирања и развоја људских потенцијала, уписној политици и повезивања високог образовања и тржишта рада, а у складу са стратешким документима Републике Србије. Статистички извештаји произведени обрадом ових података биће јавни јер је њихова сврха и информисање јавности о ефектима стицања квалификација према школским и студијским програмима, а у циљу пружања релевантних информација за планирање будућности младих у Републици Србији.

Чланом 14. Предлога закона у члану 127. Закона о поништавању јавних исправа додат је став 9, којим је прецизирана улога комисије коју именује министар када високошколска установа пропусти да поништи јавну исправу. Уколико ова комисија установи да је имаоцу дипломе који није испуњавао услове за упис на студије првог, другог или трећег степена, упис омогућила сама високошколска установа, а то лице је испунило све обавезе предвиђене студијским програмом, диплома се не поништава.

На овај начин спречава се могућност да се лицу које је испунило све обавезе из студијског програма ,поништи диплома због тога што је високошколска установа својом вољом омогућила упис на студије лицу за које је знала или је била дужна да зна да у тренутку уписа није имало завршени претходни ниво студија потребан за упис. Овакве ситуације су се дешавале пре свега из добре намере високошколске установе да студенти не изгубе годину дана због тога што нису стигли да пре уписа испуне завршне обавезе из студијског програма, често и због недовољно добре организације на високошколској установи. Могућност да се диплома поништава због тога што нису били испуњени претходни услови за упис на студије уведена је први пут

законом из 2017. године и у примени се указала потреба да се заштите савесни студенти.

Чланом 15. Предлога закона додата је казнена одредба у члану 136. став 1. која се односи и на члан 127. став 1. тачка 4) Закона.

Чланом 16. Предлога закона прописан је рок да високошколске установе на којима су органи изабрани по Закону о високом образовању из 2005. године, а мандат им истиче после 1. јуна 2019. године, покрену процедуру за избор нових органа високошколских установа по Закону, што је нарочито важно код високих школа струковних студија код којих је у односу на стари закон промењена структура органа управљања.

Чланом 17. Предлога закона, којим се мења члан 148. Закона, продужен је рок за завршетак студија студентима уписаним на студије према прописима који су важили до 10. септембра 2005. године и то студентима основних студија и виших школа до краја школске 2018/2019. године, студентима интегрисаних студија из медицинских наука до краја школске 2019/2020. године, студентима магистарских и студентима који су пријавили докторску дисертацију, односно уписали докторске студије до краја школске 2018/2019. године.

Чланом 18. Предлога закона, у члану 149. Закона додаје се став 3. којим се прописује да се дипломе о стеченом научном називу доктора наука које су стечене одбраном докторске дисертације у складу са чланом 128. став 1. старог закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 76/05, 100/07 - аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 - аутентично тумачење, 68/15, 87/16 и 88/17) сматрају валидним уколико су стечене на високошколским установама које су у време одбране докторске дисертације и издавања дипломе имала решење о испуњености услова за почетак рада и обављање делатности, у складу са чланом 116. став 2. истог закона.

У току 2017. године, Комисија за акредитацију и проверу квалитета, изабрана према претходном закону, у поступку акредитације оспорила је дипломе више наставника високошколских установа, за које је у више претходних акредитационих циклуса издавала уверење о акредитацији. Министарство је након провере свих високошколских установа, и државних и приватних, установило да један део и приватних и државних високошколских установа није имао сагласност на магистарске студије за које се сматра да су основ да би се на факултету могла бранити докторска дисертација.

Како би се заштили савесни студенти приватних и државних факултета који су уписивали и завршавали исте акредитоване студијске програме на високошколским установама којима је КАПК при последњој реакредитацији оспорио докторате наставника, потребно је законом прописати које се дипломе докторских студија, стечене одбраном докторске дисертације након доношења старог закона о високом образовању, сматрају валидним.

Чланом 19. Предлога закона прописан је рок за доношење подзаконских аката за спровођење овог закона, и то три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Чланом 20. Предлога закона прописан је рок за усклађивање општих аката високошколских установа са овим законом.

Чланом 21. Предлога закона прописани су рокови за објављивање конкурса за избор менаџера академија струковних студија и високих школа који ће се објавити три месеца пре почетка школске 2019/2020. године.

Прописано је и да ће конкурс за избор лектора српског језика у иностранству Министарство објавити у року од три месеца од доношења акта којим ће уредити ближе услове у погледу избора и заснивања радног односа лектора српског језика и књижевности на страним високошколским установама, правима и обавезама лектора за време трајања радног односа на страним високошколским установама, финансирању рада лектора и програму рада лектора српског језика на страним високошколским установама.

Чланом 22. Предлога закона прописано је ступање на снагу овог закона наредног дана од дана објављивања с обзиром на рок за почетак нове школске године као и продужење рока за завршетак студија студентима уписаним према прописима који су важили до 10. септембра 2005. године.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона у 2018. години нису потребна средства.

За финансирање рада лектора и лектората српског језика у иностранству потребна су додатна средства у износу од 20.000.000 динара за 2019. годину и додатних 10.000.000,00 динара за 2020. годину.

Конкурс за избор лектора расписаће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу закона, а изабрани лектори ће почети са радом од школске 2019/2020. године.

За финансирање плата менаџера академија струковних студија и високих школа биће потребна додатна средства у износу од 7.814.000 динара у 2019. години и 46.880.000 динара у 2020. години.

Планирано је да академије струковних студија и високе школе ангажују менаџере почев од школске 2019/2020. године.

Додатна средства за којим је исказана потреба у наредним годинама биће планирана и реализована у складу са лимитима које одреди Министарство финансија.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Предлаже се да се Закон усвоји по хитном поступку како би се спречиле штетне последице по студенте, које ће наступити уколико се одговарајуће измене не усвоје до почетка школске 2018/2019. године. Доношењем овог закона по хитном поступку обезбеђују се правне претпоставке за благовремену примену утврђених решења.

Такође, имајући у виду потребу усаглашавања општих аката самосталних високошколских установа са изменама које су предложене овим законом, неопходно је његово доношење у што краћем року. Предложена решења неће негативно утицати на квалитет високог образовања, а недоношење закона по хитном поступку могло би да проузрокује штетне последице по рад органа и организација, јер је благовремено планирање активности надлежних органа и организација услов несметаног обављања делатности.

VI. РАЗЛОЗИ ЗА СТУПАЊЕ НА СНАГУ ПРЕ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Предлаже се да Закон ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, с обзиром на околност да школска година на високошколским установама почиње по правилу 1. октобра текуће године, а део измена Закона односи се на статус права и обавеза студената који су студије уписали према прописима до ступања на снагу Закона о високом образовању.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА
ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ,
ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Право на високо образовање

Члан 9.

Право на високо образовање имају сва лица ~~са претходно стеченим средњим образовањем у четворогодишњем трајању~~ **СА ПОЛОЖЕНОМ ОПШТОМ, СТРУЧНОМ ИЛИ УМЕТНИЧКОМ МАТУРОМ**, у складу са овим законом и законом којим се уређује средње образовање.

Изузетно, под условима одређеним статутом високошколске установе, право на високо образовање има и лице без стеченог средњег образовања које конкурише за упис на студијске програме из уметничких области.

Надлежност Националног савета

Члан 12.

Национални савет:

1) прати развој високог образовања и његову усклађеност са европским и међународним стандардима;

2) предлаже министарству надлежном за послове високог образовања (у даљем тексту: Министарство) мере за унапређивање система високог образовања;

3) даје мишљење о политици уписа на високошколске установе;

4) даје мишљење у поступку доношења прописа којима се уређују питања од значаја за делатност високог образовања;

5) предлаже Влади нормативе и стандарде рада високошколских установа, као и материјална средства за њихово остваривање, по прибављеном мишљењу Конференције универзитета и Конференције академија и високих школа;

6) одлучује у другом степену по жалбама у поступку акредитације, на основу предлога жалбене комисије, коју образује за сваку појединачну жалбу;

7) утврђује смернице у вези са организацијом, спровођењем кратког програма студија и издавањем одговарајућег сертификата;

8) утврђује научне, уметничке, односно стручне области у оквиру поља из члана 37. овог закона, на предлог Конференције универзитета и Конференције академија и високих школа;

9) утврђује листу стручних, академских, научних, односно уметничких назива са знаком звања одговарајућег степена студија из одговарајућих области и скраћенице стручних, академских, научних, односно уметничких назива двојезично, на српском и енглеском језику;

10) утврђује стандарде за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа на предлог Националног акредитационог тела;

11) утврђује стандарде за спољашњу проверу квалитета високошколских установа на предлог Националног акредитационог тела;

12) утврђује стандарде за почетну акредитацију на предлог Националног акредитационог тела;

13) утврђује стандарде и поступак за акредитацију високошколских установа на предлог Националног акредитационог тела;

14) утврђује стандарде и поступак за акредитацију студијских програма на предлог Националног акредитационог тела;

15) утврђује минималне услове за избор у звања наставника, на предлог Конференције универзитета, односно Конференције академија и високих школа;

16) доноси Основе за кодекс о академском интегритету **И СУКОБУ ИНТЕРЕСА ПРИЛИКОМ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ И ЗАСНИВАЊА РАДНОГ ОДНОСА** на високошколским установама у Републици Србији;

17) утврђује листу рецензената;

18) обавља и друге послове у складу са законом.

У листу рецензената из става 1. тачка 17) овог члана могу бити именовани наставници високошколских установа у Републици, као и наставници у одговарајућем звању са високошколских установа ван територије Републике.

Листа рецензената објављује се на званичној интернет страници Националног савета и садржи податке о:

1) имену и презимену рецензента;

2) држави, месту и установи на којој је стекао највиши степен образовања;

3) тренутном наставно-научном звању и години и установи у којој је изабран у наставно-научно звање;

4) образовно-научном, односно образовно-уметничком пољу и области у којој је изабран у наставно-научно звање.

На листи рецензената не може бити лице које је изабрано, постављено или именовано на функцију у државном органу, органу аутономне покрајине или локалне самоуправе, у органу политичке странке, на дужност органа пословођења високошколске установе, члана Националног савета, Комисије за акредитацију, односно запослено у Националном акредитационом телу.

Национални савет најмање два пута годишње одржава састанак са Привредном комором Србије, односно једанпут годишње са Националним просветним саветом, Саветом за стручно образовање и образовање одраслих и другим професионалним удружењима за разматрање питања из своје надлежности и утврђивања приоритета у спровођењу политике високог образовања.

Акти из става 1. тач. 8)-16) овог члана објављују се у "Службеном гласнику Републике Србије".

Спољашња провера квалитета високошколских установа

Члан 22.

Провера испуњења обавеза високошколске установе у погледу квалитета врши се у складу са актом о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета.

Поступак спољашње провере квалитета високошколске установе спроводи Комисија за акредитацију редовно у четвртој години акредитационог циклуса, ~~а ванредно на захтев Министарства и Националног савета.~~ **А МОЖЕ И ВАНРЕДНО, КАО И НА ЗАХТЕВ МИНИСТАРСТВА И НАЦИОНАЛНОГ САВЕТА.**

Извештај о извршеној спољашњој контроли квалитета високошколске установе Комисија за акредитацију доставља високошколској установи и подносиоцу захтева за ванредну проверу.

Уколико високошколска установа не испуни обавезе у погледу квалитета, Комисија за акредитацију у извештају из става 3. овог члана одређује високошколској установи мере за исправљање утврђених недостатака и накнадног праћења у трајању од шест месеци од дана достављања извештаја из става 3. овог члана.

Комисија за акредитацију у року од 30 дана од дана истека рока из става 4. овог члана сачињава завршни извештај о спољашњој контроли и провери квалитета високошколске установе.

Извештај из става 3. овог члана, на који високошколска установа није уложила приговор у року из става 5. овог члана, као и извештај који Комисија усвоји након истека рока од шест месеци из става 4. овог члана (у даљем тексту: завршни извештај), објављује се на службеној интернет страници Националног акредитационог тела.

Уколико је завршни извештај негативан, Национално акредитационо тело у року од 30 дана од дана објављивања завршног извештаја доноси решење о одузимању акредитације студијског програма, односно акредитације високошколске установе.

Против решења из става 7. овог члана, високошколска установа може да изјави жалбу Националном савету, преко Националног акредитационог тела.

Врсте студија

Члан 34.

Делатност високог образовања остварује се кроз академске и струковне студије на основу акредитованих студијских програма за стицање високог образовања.

На академским студијама изводи се академски студијски програм, који оспособљава студенте за развој и примену научних, уметничких и стручних достигнућа.

На струковним студијама изводи се струковни студијски програм, који оспособљава студенте за примену и развој стручних знања и вештина потребних за укључивање у радни процес.

Ради стручног оспособљавања лица са стеченим ~~високом~~ **СРЕДЊИМ** образовањем за укључивање у радни процес, изводи се кратки програм студија који има јасно дефинисану структуру, сврху и исходе учења и за који се издаје сертификат о завршеном кратком програму студија и стеченим компетенцијама.

Преношење ЕСПБ бодова

Члан 41.

Између различитих студијских програма, у оквиру истог степена и врсте студија може се вршити преношење ЕСПБ бодова.

Критеријуми и услови преношења ЕСПБ бодова и одговарајућа провера знања прописују се општим актом самосталне високошколске установе, односно споразумом високошколских установа.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ЗА СТУДЕНТЕ КОЈИ УЧЕСТВУЈУ У ПРОГРАМИМА МЕЂУНАРОДНЕ МОБИЛНОСТИ МОЖЕ СЕ ВРШИТИ ПРЕНОС ЕСПБ БОДОВА ИЗМЕЂУ РАЗЛИЧИТИХ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА У ОКВИРУ СВИХ СТЕПЕНА И ВРСТЕ СТУДИЈА.

Универзитет

Члан 44.

Универзитет је самостална високошколска установа која у обављању своје делатности обједињује образовну, научноистраживачку, стручну, уметничку и иновациону делатност, као компоненте јединственог процеса високог образовања.

Универзитет може остваривати све врсте и степене студија.

Високошколска установа има статус универзитета ако остварује академске студијске програме на свим степенима студија, у оквиру најмање три поља и три области из члана 37. овог закона.

Изузетно, универзитет се може основати у пољу уметности, ако има сва три степена студија из најмање три области уметности и наука о уметности.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ ЈЕ ВИСОКОШКОЛСКА УСТАНОВА ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА.

Органи високошколске установе

Члан 60.

Органи високошколске установе уређују се статутом установе, у складу са законом и оснивачким актом.

Високошколска установа има орган управљања, орган пословођења, стручне органе и студентски парламент.

Високошколска установа ради остваривања сарадње на развоју студијских програма у складу са потребама тржишта рада, ~~МОЖЕ ДА~~ има савет послодаваца.

Орган пословођења

Члан 64.

Орган пословођења универзитета је ректор, факултета – декан, академије струковних студија – председник, високе школе и високе школе струковних студија – директор. Орган пословођења се бира **ТАЈНИМ ГЛАСАЊЕМ** из реда наставника високошколске установе који су у радном односу са пуним радним временом, а изабрани су на неодређено време. Орган пословођења бира се на три године са могућношћу једног узастопног избора.

Ректор универзитета координира рад декана у циљу спровођења ставова, одлука и закључака органа и тела универзитета, у вези са остваривањем улоге, задатака, делатности и надлежности универзитета које су утврђене овим законом, статутом и другим општим актима универзитета.

Ректор је дужан да писаним путем упозори декана и савет факултета на поступање и одлуке супротне овом закону или статуту универзитета.

Ближи услови, као и начин и поступак избора и разрешења, надлежност и одговорност органа из става 1. овог члана, уређују се статутом високошколске установе.

Орган пословођења не може бити лице које је правноснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, фалсификовања исправе коју издаје високошколска установа или примања мита у обављању послова у високошколској установи, односно које је правноснажном пресудом осуђено на казну затвора за друго кривично дело, као ни лице које је теже прекршило кодекс професионалне етике. **ОДНОСНО ЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ РАЗРЕШЕНО ДУЖНОСТИ ОРГАНА ПОСЛОВОЂЕЊА У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ, КАО И ЛИЦЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ АГЕНЦИЈА ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ ДАЛА ПРЕПОРУКУ ЗА РАЗРЕШЕЊЕ.**

Органу пословођења престаје дужност у случајевима прописаним у ставу 5. овог члана даном правоснажности пресуде, односно правоснажности одлуке.

У случајевима из става 5. овог члана савет високошколске установе констатује одмах, а најкасније у року до 15 дана од дана правоснажности пресуде, односно правоснажности одлуке да је органу пословођења престала дужност и именује вршиоца дужности органа пословођења.

Уколико инспектор из члана 135. овог закона утврди да савет није донео одлуку о престанку дужности органа пословођења у року из става 7. овог члана, односно одлуку о разрешењу органа пословођења из члана 63. став 2. овог

закона, у року од осам дана од дана сазнања за непоступање савета предложити министру доношење одговарајуће одлуке.

Министар одлучује о престанку дужности, односно о разрешењу органа из става 8. овог члана и члана 135. став 3. тачка 7) овог закона у року од 15 дана од дана достављања предлога инспектора.

У високошколској установи чији је оснивач Република, а на којој се настава у целини или делимично изводи на језику националне мањине, национални савет националне мањине даје мишљење о кандидатима предложеним за орган из става 1. овог члана.

Ректору у раду помажу проректори и генерални секретар.

Универзитет, **АКАДЕМИЈА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА И ВИСОКА ШКОЛА** има менаџера, чије се надлежности утврђују у складу са општим актом универзитета.

ОСНОВНЕ НАДЛЕЖНОСТИ МЕНАѢРА ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ УТВРЂУЈУ СЕ ЗАКОНОМ, А ВИСОКОШКОЛСКА УСТАНОВА МОЖЕ СТАТУТОМ ДА ПРОПИШЕ И ДОДАТНЕ НАДЛЕЖНОСТИ.

ЛЕКТОРИ СРПСКОГ ЈЕЗИКА НА ВИСОКОШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА У ИНОСТРАНСТВУ

ЧЛАН 83А

НА ЗАХТЕВ СТРАНЕ ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ, У СКЛАДУ СА МЕЂУНАРОДНИМ УГОВОРОМ И У ОКВИРУ МЕЂУНАРОДНЕ САРАДЊЕ ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ ЧИЈИ ЈЕ ОСНИВАЧ РЕПУБЛИКА, ОДНОСНО АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА, МИНИСТАР, НА ОСНОВУ ЈАВНОГ КОНКУРСА, А НА ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ ЗА ИЗБОР ЛЕКТОРА СРПСКОГ ЈЕЗИКА У ИНОСТРАНСТВУ, БИРА НА ПЕРИОД ОД ТРИ ГОДИНЕ ЛЕКТОРА СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ.

КОМИСИЈУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ИМЕНУЈЕ МИНИСТАР, А ЧИНЕ ЈЕ ПРЕДСТАВНИК МИНИСТАРСТВА И ПРЕДСТАВНИЦИ КАТЕДРИ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА ЧИЈИ ЈЕ ОСНИВАЧ РЕПУБЛИКА.

ЗА ЛЕКТОРА СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ МОЖЕ БИТИ ИЗАБРАНО ЛИЦЕ КОЈЕ ИМА ЗАВРШЕНЕ МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ, ОДНОСНО ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ У ТРАЈАЊУ ОД ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ПРЕМА ПРОПИСИМА КОЈИ СУ ВАЖИЛИ ДО СТУПАЊА НА СНАГУ ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БР. 26/05, 100/07 – АУТЕНТИЧНО ТУМАЧЕЊЕ, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – АУТЕНТИЧНО ТУМАЧЕЊЕ, 68/15, 87/16 И 27/17 - ДР. ЗАКОН), ИЗ ОБЛАСТИ ФИЛОЛОГИЈЕ И КОЈЕ ЗНА ЈЕДАН СВЕТСКИ ЈЕЗИК, ОДНОСНО ЈЕЗИК ЗЕМЉЕ ПРИЈЕМА, НА НИВОУ Б1 ЗАЈЕДНИЧКОГ ЕВРОПСКОГ ОКВИРА.

ПРЕДНОСТ ПРИ ИЗБОРУ ИМА КАНДИДАТ СА ЗАВРШЕНИМ СТУДИЈСКИМ ПРОГРАМОМ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ, КАНДИДАТ СА ВЕЋОМ ПРОСЕЧНОМ ОЦЕНОМ НА ОСНОВНИМ И МАСТЕР СТУДИЈАМА, КАНДИДАТ СА ОБЈАВЉЕНИМ РАДОВИМА И НАГРАДАМА, КАНДИДАТ СА РАДНИМ ИСКУСТВОМ.

УКОЛИКО НА КОНКУРСУ НЕМА КАНДИДАТА СА РАДНИМ ИСКУСТВОМ, МОЖЕ БИТИ ИЗАБРАН И КАНДИДАТ БЕЗ РАДНОГ ИСКУСТВА, УЗ ПРЕПОРУКУ ДВА НАСТАВНИКА ОДГОВАРАЈУЋЕ ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ.

ИЗБОРНИ ПЕРИОД ЛЕКТОРА МОЖЕ СЕ ПРОДУЖИТИ ЗА ЈОШ ЈЕДАН МАНДАТ.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, МИНИСТАРСТВО МОЖЕ, БЕЗ СПРОВОЂЕЊА ЈАВНОГ КОНКУРСА, ПРЕДЛОЖИТИ СТРАНОЈ ВИСОКОШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ КАНДИДАТА КОЈИ ВЕЋ ОБАВЉА ПОСЛОВЕ ЛЕКТОРА ИЛИ ЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ ПРОШЛО ЈАВНИ КОНКУРС И УШЛО У НАЈУЖИ ИЗБОР ЗА ЛЕКТОРА НА СТРАНОЈ ВИСОКОШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ, УЗ САГЛАСНОСТ КАНДИДАТА.

МИНИСТАРСТВО ОБЕЗБЕЂУЈЕ СРЕДСТВА ЗА ПОДРШКУ РАДУ ЛЕКТОРА СРПСКОГ ЈЕЗИКА У ИНОСТРАНСТВУ ИЗАБРАНИХ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ, ДО ИЗНОСА ПЛАТЕ НАСТАВНИКА У ОДГОВАРАЈУЋЕМ ЗВАЊУ НА СТРАНОЈ ВИСОКОШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ НА КОЈОЈ ЋЕ ЛЕКТОР БИТИ АНГАЖОВАН.

БЛИЖЕ УСЛОВЕ У ПОГЛЕДУ ИЗБОРА, ПРОГРАМА РАДА ЛЕКТОРА СРПСКОГ ЈЕЗИКА НА СТРАНИМ ВИСОКОШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА И ДРУГИХ ПИТАЊА ОД ЗНАЧАЈА ЗА АНГАЖОВАЊЕ ЛЕКТОРА, ПРОПИСУЈЕ МИНИСТАР.”

Језик студија

Члан 95.

Високошколска установа организује и изводи студије на српском језику.

~~Високошколска установа може организовати полагање испита и изводити студије, односно поједине делове студија, као и организовати израду и одбрану завршног, мастер и специјалистичког рада и докторске дисертације, односно остваривати студијски програм на језику националне мањине и на страном језику, уколико је такав програм акредитован као посебан студијски програм, у складу са статутом.~~

ВИСОКОШКОЛСКА УСТАНОВА МОЖЕ ОРГАНИЗОВАТИ ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА И ИЗВОДИТИ ПОЈЕДИНЕ ДЕЛОВЕ СТУДИЈА, КАО И ОРГАНИЗОВАТИ ИЗРАДУ И ОДБРАНУ ЗАВРШНОГ, МАСТЕР И СПЕЦИЈАЛИСТИЧКОГ РАДА И ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ НА СТРАНОМ ЈЕЗИКУ, У СКЛАДУ СА СТАТУТОМ.

ВИСОКОШКОЛСКА УСТАНОВА МОЖЕ ОСТВАРИВАТИ СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ НА ЈЕЗИКУ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ И СТРАНОМ ЈЕЗИКУ УКОЛИКО ЈЕ ТАКАВ ПРОГРАМ ОДОБРЕН, ОДНОСНО АКРЕДИТОВАН.

Високошколска установа може за студенте са инвалидитетом организовати и изводити студије, односно поједине делове студија, на знаковном језику.

Конкурс

Члан 98.

Самостална високошколска установа расписује конкурс за упис на студије (у даљем тексту: конкурс).

Конкурс садржи: број студената за одређене студијске програме, услове за упис, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења

конкурса, начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед, као и висину школарине коју плаћају студенти чије се студирање не финансира из буџета.

Конкурс се објављује најкасније четири месеца пре почетка школске године.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА, КОНКУРС ЗА ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ КОЈЕ СЕ ОРГАНИЗУЈУ У ОКВИРУ МЕЂУНАРОДНИХ ПРОЈЕКТА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ О УЧЕШЋУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У ПРОГРАМУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ХОРИЗОНТ 2020 – ОКВИРНОМ ПРОГРАМУ ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ И ИНОВАЦИЈЕ (2014–2020) („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС - МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ”, БРОЈ 9/14), РАСПИСУЈЕ СЕ У СКЛАДУ СА РОКОВИМА И УСЛОВИМА ПРОПИСАНИМ ПРОГРАМСКИМ ДОКУМЕНТИМА ХОРИЗОНТ 2020, А СТУДЕНТИ УПИСАНИ ПО ТИМ КОНКУРСИМА НЕ УЛАЗЕ У БРОЈ СТУДЕНАТА ЧИЈЕ СЕ СТУДИЈЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ.

Статус студента

Члан 103.

Студент који у текућој школској години оствари 48 ЕСПБ бодова има право да се у наредној школској години финансира из буџета ако се рангира у оквиру укупног броја студената чије се студије финансирају из буџета, у складу са овим законом.

Рангирање студената из става 1. овог члана обухвата студенте који се уписују на исту годину студија на одређени студијски програм, а врши се полазећи од броја остварених ЕСПБ бодова, укупних година студирања и постигнутог успеха у савлађивању студијског програма, на начин и по поступку утврђеним општим актом високошколске установе.

СТУДЕНТ КОЈИ У ПОСЛЕДЊОЈ ГОДИНИ СТУДИЈА ИМА СТАТУС СТУДЕНТА КОЈИ СЕ ФИНАНСИРА ИЗ БУЏЕТА, ЗАДРЖАВА ПРАВО ДА СЕ ФИНАНСИРА ИЗ БУЏЕТА НАЈДУЖЕ ГОДИНУ ДАНА ПО ИСТЕКУ РЕДОВНОГ ТРАЈАЊА СТУДИЈА.

Студент који не оствари право из става 1. овог члана у наредној школској години наставља студије у статусу студента који се сам финансира.

Студент са инвалидитетом и студент уписао по афирмативној мери који у текућој школској години оствари приход од 36 ЕСПБ бодова имају право да се у наредној школској години финансирају из буџета.

Студент може бити финансиран из буџета само једанпут на истом степену студија.

Коришћење података

Члан 122.

Корисник свих података из регистара из члана 114. став 3. овог закона је Министарство.

Високошколска установа је корисник података које уноси у регистре и статистичких извештаја који проистичу из њих.

Студент, односно запослени у високошколској установи може добити податке који се о њему воде у регистру из члана 114. став 3. тачка 3), односно из члана 114. став 3. тачка 4) овог закона, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Корисник података из регистара из члана 114. став 3. овог закона може бити и државни и други орган и организација, као и правно и физичко лице, под условом да је законом или другим прописима овлашћено да тражи и прима податке, да су ти подаци неопходни за извршење послова из његове

надлежности или служе за потребе истраживања, уз обезбеђивање заштите података о идентитету личности.

КОРИСНИК ПОДАТАКА ИЗ РЕГИСТАРА ИЗ ЧЛАНА 114. СТАВ 3. ОВОГ ЗАКОНА ЈЕ И АГЕНЦИЈА ЗА КВАЛИФИКАЦИЈЕ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: АГЕНЦИЈА) КОЈА ЈЕ ОСНОВАНА И ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ ЈЕ УРЕЂЕН НАЦИОНАЛНИ ОКВИР КВАЛИФИКАЦИЈА.

ПОДАТКЕ ИЗ РЕГИСТАРА ИЗ ЧЛАНА 114. СТАВ 3. ОВОГ ЗАКОНА И ПОДАТКЕ ИЗ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА ОБАВЕЗНОГ СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА АГЕНЦИЈА КОРИСТИ У СВРХУ: ПРАЋЕЊА И МЕРЕЊА ЕФЕКТА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ КВАЛИФИКАЦИЈА НА ЗАПОШЉАВАЊЕ, ОДНОСНО ЗАПОШЉИВОСТИ ПРЕМА СТЕЧЕНИМ КВАЛИФИКАЦИЈАМА И ЗАВРШЕНИМ СТУДИЈСКИМ ПРОГРАМИМА, ПРАЋЕЊА НАЦИОНАЛНИХ ТРЕНДОВА ЗАПОШЉАВАЊА И ПОРЕЂЕЊА СА ТРЕНДОВИМА У ИНОСТРАНСТВУ, КАО И ПРАЋЕЊА АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА У ЦИЉУ ПОВЕЋАЊА ЗАПОСЛЕНОСТИ.

ПОДАЦИ ИЗ РЕГИСТАРА ИЗ ЧЛАНА 114. СТАВ 3. ОВОГ ЗАКОНА И ИЗ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА ОБАВЕЗНОГ СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА ПРИКУПЉАЈУ СЕ И ОБРАЂУЈУ У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ, АЖУРИРАЈУ СЕ АУТОМАТСКИ, А НАЈКАСНИЈЕ ТРИ ДАНА ОД ДАНА НАСТАНКА ПРОМЕНЕ У ИЗВОРНОЈ ЕВИДЕНЦИЈИ И ЧУВАЈУ СЕ ДЕСЕТ ГОДИНА.

ПОДАЦИ СЕ ПРИКУПЉАЈУ И ОБРАЂУЈУ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ПОДАТКА О ЛИЧНОСТИ И ИНФОРМАЦИОНА БЕЗБЕДНОСТ. ”

Оглашавање ништавим

Члан 127.

Диплома, односно додатак дипломи ништави су и могу се увек поништити:

- 1) ако су издати од неовлашћене организације;
- 2) ако су потписани од неовлашћеног лица;
- 3) ако ималац дипломе није испунио све испитне обавезе на начин и по поступку утврђеним законом и студијским програмом високошколске установе;
- 4) ако ималац дипломе није испуњавао услове за упис на студије првог, другог или трећег степена, односно услове за стицање одговарајућег академског или научног назива.

Самостална високошколска установа поништава диплому, односно додатак дипломи из разлога утврђених у ставу 1. тач. 2)-4) овог члана.

Самостална високошколска установа поништава диплому о стеченом првом и другом степену академских и струковних студија у складу са општим актом ако утврди да завршни рад није резултат самосталног рада кандидата.

Самостална високошколска установа поништава диплому о стеченом академском називу магистра, у складу са општим актом ако утврди да магистарски рад није резултат самосталног рада кандидата.

Самостална високошколска установа поништава диплому о стеченом научном називу доктора наука, односно доктора уметности у складу са општим актом ако утврди да докторска дисертација, односно докторски уметнички пројекат није оригиналан научни, односно уметнички резултат рада кандидата.

Министар, по службеној дужности, поништава диплому, односно додатак дипломи из разлога утврђених у ставу 1. тачка 1) овог члана.

Ако самостална високошколска установа не поништи диплому из разлога утврђених у ставу 1. тач. 2)-4) овог члана, министар јој издаје упозорење да то учини у наредном року од 30 дана.

Ако самостална високошколска установа у остављеном року из става 7. овог члана, не поништи диплому из разлога утврђених у ставу 1. тач. 2)-4) овог

члана министар образује комисију коју чине научници, односно уметници и стручњаци из одговарајуће уже научне, односно уметничке области, ради сачињавања мишљења на основу ког министар одлучује о поништавању дипломе.

УКОЛИКО КОМИСИЈА ИЗ СТАВА 8. ОВОГ ЧЛАНА УТВРДИ ДА ЈЕ ВИСОКОШКОЛСКА УСТНОАОВА ОМОГУЋИЛА УПИС НА СТУДИЈЕ ПРВОГ, ДРУГОГ ИЛИ ТРЕЋЕГ СТЕПЕНА ИМАОЦУ ДИПЛОМЕ ИЗ СТАВА 1. ТАЧКА 4) ОВОГ ЧЛАНА, А ТО ЛИЦЕ ЈЕ ИСПУНИЛО СВЕ ОБАВЕЗЕ У СКЛАДУ СА СТУДИЈСКИМ ПРОГРАМОМ, ДИПЛОМА СЕ НЕ ПОНИШТАВА.

XVI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 136.

Новчаном казном од 200.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај високошколска установа, ако:

1) обавља делатност ван седишта и ван објеката у којима се обавља делатност (члан 43. став 4. и члан 52. став 15. овог закона);

2) остварује студијски програм који није наведен у дозволи за рад (члан 52. став 15. овог закона);

3) изврши промену назива, седишта и статусну промену супротно одредбама овог закона (члан 54. став 1);

4) не учини доступном јавности докторску дисертацију пре јавне одбране, односно ако не успостави дигитални репозиторијум или у њему не чува одбрањену докторску дисертацију или не достави Министарству копију садржаја који чува у јавном репозиторијуму (члан 40. ст. 8–10. овог закона);

5) изабере орган пословођења супротно одредбама овог закона (члан 64. став 1);

6) не учини доступним јавности податке о износу средстава установе (члан 67. став 5. овог закона);

7) наплати школарину већу од утврђене у складу са овим законом (члан 71);

8) посебно наплаћује услуге студентима које су обухваћене школарином (члан 71. став 5. овог закона);

9) не учини доступним јавности мерила за утврђивање висине школарине и одлуку о висини школарине (члан 71. став 7. овог закона);

10) прими у радни однос наставника који не испуњава услове предвиђене овим законом, или без конкурса (чл. 73–75. овог закона);

11) не организује предавања и друге облике наставе (члан 96. став 2. овог закона);

12) упише на студијски програм кандидата који се није пријавио на конкурс или супротно конкурс у (члан 98. овог закона);

13) упише студенте преко броја утврђеног у складу са овим законом (члан 99);

14) не води на прописан начин или неуредно води евиденцију и издаје јавне исправе супротно одредбама овог закона (члан 113. став 6. и члан 125. став 6);

15) изда диплому која не одговара акредитованом студијском програму (члан 23. став 1. овог закона);

16) неосновано наплати школарину (чл. 71. и 103. овог закона);

17) ако наставнику откаже уговор о раду супротно одредбама овог закона (члан 89. став 1);

18) изабере у звање и закључи уговор са сарадником у настави, асистентом, односно сарадником ван радног односа, супротно одредбама овог закона (чл. 82–87);

19) закључи уговор о радном ангажовању без претходно добијеног одобрења стручног органа високошколске установе у оквиру које наставник, односно сарадник има заснован радни однос (члан 90. став 1. овог закона);

20) не оконча поступак спровођења расписаног конкурса за избор у звање наставника у складу са овим законом и статутом, у року од девет месеци од дана расписивања конкурса (члан 75. став 12. овог закона);

21) не поступи по решењу инспектора (члан 135. став 3. овог закона);

22) не разреши орган пословођења (члан 63. став 2. и члан 64. став 8. овог закона.);

23) ОМОГУЋИ УПИС НА СТУДИЈЕ ПРВОГ, ДРУГОГ ИЛИ ТРЕЋЕГ СТЕПЕНА ЛИЦУ КОЈЕ НЕ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ЗА УПИС НА ТЕ СТУДИЈЕ, ОДНОСНО УСЛОВЕ ЗА СТИЦАЊЕ ОДГОВАРАЈУЋЕГ СТРУЧНОГ, АКАДЕМСКОГ ИЛИ НАУЧНОГ НАЗИВА (ЧЛАН 127. СТАВ 1. ТАЧКА 4) ОВОГ ЗАКОНА)

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се одговорно лице у високошколској установи за прекршај из става 1. тач. 1)–3) овог члана.

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара казниће се одговорно лице у високошколској установи за прекршај из става 1. тач. 4)–22) овог члана.

Новчаном казном од 200.000 до 2.000.000 динара казниће се правно лице које у правном промету иступа под називом из члана 43. став 1. овог закона, а које нема дозволу за рад издату у складу са овим законом.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се одговорно лице у правном лицу за прекршај из става 4. овог члана.

Органи високошколске установе

Члан 144.

Конституисање органа управљања, стручних органа и студентског парламента, као и избор органа пословођења високошколске установе у складу са овим законом, извршиће се по истеку мандата тих органа конституисаних, односно изабраних по прописима који су важили до ступања на снагу овог закона.

Поступак избора органа пословођења у складу са овим законом покреће се најкасније шест месеци пре истека мандата из става 1. овог члана.

У укупан број мандата не рачунају се мандати до ступања на снагу овог закона.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ОРГАНИ ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА ИЗАБРАНИ ПО ПРОПИСИМА КОЈИ СУ ВАЖИЛИ ДО ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА, А КОЈИМА МАНДАТ ИСТИЧЕ НАКОН 1. ЈУНА 2019. ГОДИНЕ, ПОКРЕНУЋЕ ПРОЦЕДУРУ ЗА ИЗБОР ТИХ ОРГАНА НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД 60 ДАНА ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

Студенти

Члан 148.

Студенти уписани на студије до ступања на снагу овог закона у складу с одредбама чл. 82–88. Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15 и 87/16) могу завршити студије по започетом студијском програму, условима и правилима студија, најкасније до истека рока који се одређује у двоструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма, рачунато од дана почетка студирања тог студијског програма.

Студенти уписани на основне студије и на студије на вишим школама до 10. септембра 2005. године могу завршити те студије по започетом наставном

плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја школске ~~2017/2018.~~ **2018/2019.** године, а студенти уписани на интегрисане студије из поља медицинских наука, до краја школске ~~2018/2019.~~ **2019/2020.** године.

Студенти уписани на магистарске студије до 10. септембра 2005. године могу завршити те студије по започетом плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја школске ~~2017/2018.~~ **2018/2019.** године.

Кандидати који су пријавили докторску дисертацију до 10. септембра 2005. године, односно студенти који су уписали докторске студије по прописима који су важили до тог датума, могу да стекну научни назив доктора наука, односно да заврше докторске студије по започетом плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја школске ~~2017/2018.~~ **2018/2019.** године.

Студенти из става 1. овог члана имају право да наставе започете студије у складу са одредбама овог закона, на начин и по поступку утврђеним општим актом високошколске установе.

Стечени стручни, академски, односно научни називи

Члан 149.

Стручни, академски, односно научни назив који је стечен према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15 и 87/16), у погледу права која из њега произлазе, изједначен је са одговарајућим називом у складу са чланом 127. тог закона.

Лице које је стекло или стекне стручни назив специјалисте струковних студија завршавањем специјалистичких струковних студија у складу са Законом о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15 и 87/16) задржава право на његово коришћење у складу са прописима према којима их је стекло.

ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ КОЈЕ СУ, У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 128.

СТАВ 1. ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БР. 76/05, 100/07 - АУТЕНТИЧНО ТУМАЧЕЊЕ, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 - АУТЕНТИЧНО ТУМАЧЕЊЕ, 68/15, 87/16 И 88/17), ИЗДАВАЛЕ ДИПЛОМЕ О СТЕЧЕНОМ НАУЧНОМ НАЗИВУ ДОКТОРА НАУКА, А КОЈЕ СУ У ВРЕМЕ ОДБРАНЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ И ИЗДАВАЊА ДИПЛОМЕ ИМАЛЕ РЕШЕЊЕ О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ПОЧЕТАК РАДА И ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ, У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 116. СТАВ 2. ИСТОГ ЗАКОНА, А НИСУ ИМАЛЕ САГЛАСНОСТ НА НАСТАВНИ ПЛАН МАГИСТАРСКИХ СТУДИЈА ПРЕМА ПРОПИСИМА КОЈИ СУ ВАЖИЛИ ДО СТУПАЊА НА СНАГУ ТОГ ЗАКОНА, СМАТРА СЕ ДА СУ ИЗДАВАЛЕ ДИПЛОМЕ О СТЕЧЕНОМ НАУЧНОМ НАЗИВУ ДОКТОРА НАУКА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

АНАЛИЗА ЕФЕКТА НАЦРТА ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ

1. ПРОБЛЕМИ КОЈЕ ЗАКОН ТРЕБА ДА РЕШИ

- 1) Проблем недовољне уређености ангажовања лектора српског језика на високошколским установама у иностранству
- 2) Проблем функционисања органа управљања и органа пословођења високошколских установа

1) Проблем недовољне уређености ангажовања лектора српског језика на високошколским установама у иностранству

Академска јавност годинама упућује оштар апел држави да уреди област лектората српског језика, указујући на чињеницу да српски језик нестаје са универзитета широм света, односно да се српски лекторати убрзано гасе и да држава ништа не предузима да тај процес заустави и покрене га у другом смеру.

Број од 47 лектората српског језика, колико их је било у 2000. години, у 2014. години је преполовљен – на 25, а од тада се и даље смањује.

Укидање Републичког завода за међународну научну, културну, техничку и просветну сарадњу (2001. године), у чијој су надлежности, поред осталог били српски лекторати, покренуло је процесе који овој области нису донели развој и напредак. Надлежности Завода у целости није преузело ниједно министарство, самим тим ни бригу о српским лекторатима.

Лектори српског језика, који су сада запослени на катедрама за славистику страних универзитета, ангажовани су за те послове на основу непосредне међууниверзитетске сарадње, засноване на међудржавним споразумима.

Министарство надлежно за просвету није учествовало у процедури избора лектора за српски језик, нити финансира њихов рад. Све актуелне лекторе за српски језик финансира универзитет стране државе на коме раде, али су та средства често недовољна за њихове основне животне потребе. Земља пријема одређује такве финансијске надокнаде јер очекује да их финансира и држава која их шаље, као што је то најчешћи случај у европској пракси кад је о овој области реч.

У периоду од 2001. до 2009. године, исплаћиван је додатак лекторима од 150 евра, који након тога укинут. У том периоду, такође, постојала је у Министарству надлежном за просвету Комисија за избор лектора, која је упућивала лекторе у иностранство, на предлог универзитета у Србији који су имали у свом наставном плану одговарајуће студијске групе.

Почев од 2009. године, Министарство није учествовало ни на који начин у избору лектора за српски језик, нити им је пружало било коју врсту финансијске помоћи, што иначе није случај ни са једном другом бившом југословенском републиком. Због тога не постоји ни поуздана евиденција где се налазе лекторати српског језика и колико је лектора српског језика на страним универзитетима.

Важећи међународни споразуми и програми сарадње који су на основу њих донети, који су и основа за међународну сарадњу високошколских установа, нису у довољној мери, нити на исти начин уредили важна питања за рад лектората, попут начина избора лектора и финансијске подршке њиховом раду.

2) Проблем функционисања органа управљања и органа пословођења високошколских установа

Закон о високом образовању усвојен 2017. године који је ступио на снагу 7. октобра 2017. године, увео је одређене новине које се односе на рад органа високошколских установа. Можда најзначајнија је она која се односи на орган управљања –савет високих школа, јер је новим законским решењем предвиђено да представници оснивача и студената имају натполовичну већину у савету.

Иако је прелазним одредбама омогућено да сви изабрани органи заврше свој мандат према прописима према којима су изабрани, поједине високошколске установе злоупотребиле су период ступања на снагу закона и изабрале нове органе у складу са старим законом, чиме су одложиле примену закона на још три године.

У догађајима који су уследили након почетка примене закона, и поред низа јавних упозорења ресорног министарства, јавност сведочила једном крајње неакадемском понашању одређеног броја представника органа пословођења високошколских установа (ректора, директора, декана), који су се под плаштом аутономије крили од сукоба интереса, непотизма и одбијања препорука Агенције за борбу ротив корупције. У томе су имали и подршку чланова савета својих високошколских установа, не марећи за углед своје установе и за интересе студената.

Овакво понашање озбиљно је претило да угроз углед тих високошколских установа у јавности али и да поред тога нанесе материјалну штету самим високошколским установама. Министарство поступајући у складу са законским овлашћењима спречило даље ширење ових негативних појава, али како би се ризик за такво понашање у будућности редуковао потребно је извршити одређене допуне у Закону о високом образовању.

2. ЦИЉЕВИ КОЈИ СЕ ПОСТИЖУ ДОНОШЕЊЕМ ЗАКОНА

1) Уведен правни основ за избор лектора српског језика на иностраним високошколским условима и основ за финансијску подршку њиховом раду као и раду самих лектората.

Кључна решења:

- Лектори се бирају на јавном конкурс- Када страна високошколска установа, у складу са међународним споразумом или међууниверзитетским споразумом затражи лектора српског језика, избор ће спровести комисија састављена од представника свих катедри српског језика државних високошколских установа на чији предлог ће министар именовати лектора.

- правни основ за обезбеђивање средстава за финансијску подршку раду лектора и лектората -

- у зависности од међународног/међууниверзитетског споразума страна високошколска установа сноси све или само неке трошкове лектора тако су често та средства недовољна за покривање свих трошкова лектора. Овакво уређивање омогућиће и да Република Србија иницира отварање нових лектората на универзитетима на којима нема лектората српског језика или на онима на којима су наши лекторати у прошлости били активни. Такође, правни основ је потребан у за рад самог лектората, односно набавку уџбеника, литературе, наставних материјала и других ствари потребних за рад лектора.

2) Смањен ризик да лица изабрана на дужност органа пословођења воде високошколске установе не обраћајући пажњу и непримењујући прописе о сукобу интереса и корупцији.

Кључна решења:

- Прописивање одредби о решавању питања сукоба интереса приликом запошљавања на високошколским установама – Национални савет за високо образовање, заједно са кодексом о академском интегритету прописиће и одредбе о спречавању сукоба интереса приликом запошљавања на високошколским установама, чија ће примена бити обавезна за све високошколске установе.

- Избор органа пословођења тајним гласањем – иако је највећи број високошколских установа на овакав начин уредио избор ректора, директора и декана, примећено је да на онима на којима није, постоји велики утицај на чланове савета што је поред осталог проузроковало и непоступање по решењима просветне инспекције и препорукама Агенције за борбу против корупције.

- Разлози на због који лице не може да буде изабрано на дужност органа пословођења проширени су на лица које је разрешено у складу са законом (због не поступања по решењу инспектора) и лице за које је Агенција за борбу против корупције дала препоруку за разрешење.

ДА ЛИ СУ РАЗМАТРАНЕ АЛТЕРНАТИВЕ ПРЕДЛОЖЕНИМ РЕШЕЊИМА

У току израде Нацрта закона разматрано је различито решење код прописивања сукоба интереса приликом запошљавања на високошколској установи.

Опција која разматрана била је да самосталне високошколске установе својим општим актом уреде питање сукоба интереса приликом запошљавања и избора у звања сарадника и наставника. Међутим, преовладао је став да је ову материју потребно уредити на исти начин за све високошколске установе у Републици Србији.

3. ЗАШТО ЈЕ ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА НАЈБОЉЕ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА

Готово сви проблеми које Нацрт закона треба да реши произлазе из непостојања одговарајућих одредби у важећем закону, стога је за њихово решавање неопходно допунити одредбе важећег Закона о високом образовању.

4. НА КОГА ЋЕ И КАКО ЋЕ И КАКО НАЈВЕРОВАТНИЈЕ УТИЦАТИ РЕШЕЊЕ У ЗАКОНУ

Имајући у виду предмет измена и допуна у Законом о високом образовању, нова решења оствариће, непосредно или посредно, позитиван утицај на:

- 1) високошколске установе;
- 2) наставнике и сараднике на високошколским установама;
- 3) студенте.

- 1) Утицај на високошколске установе

- Одредбе којима се уводи менаџер на академијама струковних студија и високим школама имају за циљ пре свега бољу контролу коришћења средстава које високошколске установе добијају из буџета, док се њихов пун ефекат очекује са доношењем посебног закона о финансирању високог образовања.

- Одредба која омогућава да високошколска установа може организовати полагање испита и изводити студије, односно поједине делове студија, као и

организовати израду и одбрану завршног, мастер и специјалистичког рада и докторске дисертације у складу са статутом, представља практично решење из претходног закона. Нова одредба којом се захтевало да цео студијски програм буде акредитован на страном језику практично није ни била спровођења због прелазног периода у којем се образовано Национално тело за акредитацију и проверу квалитета. Оваква рестриктивна одредба утицала би на интернационализацију високог образовања и угрозила постојећу сарадњу високошколских установа у програмима међународне мобилности. Предложеним решењем високошколске установе моћи ће да наставе и унапреде постојећу међународну сарадњу чиме се доприноси интернационализацији нашег високог образовања, чему је и само Министарство допринело објављујући каталог студијских програма у сарадњи са ТЕМПУС Фондацијом и његовим промовисањем на међународним сајмовима образовања.

- у контекст унапређивања услова за интернационализацију спада и решење којим се омогућава пренос ЕСПБ бодова између свих врста и нивоа студија за студенте који учествују у програмима међународне мобилности.

- одредбе о тајном гласању за избор органа пословођења, као и одредбе о менаџеру захтеваће измену општих аката високошколских установа

2) Утицај на наставнике и сараднике на високошколским установама

Највећи утицај на наставнике и сараднике на високошколским установама очекује се од акта којим ће Национални савет за високо образовање уредити питање сукоба интереса приликом избора у звања и заснивања радног односа. Транспарентан поступак и уређена правила, уједначена за све високошколске установе треба да доведу до спречавања негативних појава попут непотизма приликом избора у наставничка и сарадничка звања.

3) Утицај на студенте огледа се кроз прецизирање „буџетског статуса“ и кроз одредбе које се односе на унапређење интернационализације високог образовања

- ставом којим се омогућава финансирање из буџета још годину дана студентима који су у последњој години редовног трајања студија стекли право да се финансирају из буџета, употпуњује се одредба о најмање 48 ЕСПБ бодова на основу којих студент улази у рангирање за финансирање из буџета. Наиме, у току примене старог Закона о високом образовању, пракса (потврђена кроз више измена закона) била таква да је уместо тада законом потребних 60 ЕСПБ, прављен изузетак за одређене школске године у којима је било добољно 48 ЕСПБ бодова за упис наредне године у статусу буџетског студента. Овај изузетак био је пропраћен и омогућавањем финансирања још једне године након редовног трајања студија како би студент који је био финансиран из буџета без плаћања положио преостале испите. У том смислу, решење предложено Нацртом закона омогућава студенту који је у току редовног трајања студија последњу годину био финансиран из буџета да има још годину дана након тога да положи све испите без додатног плаћања. На овај начин отклања се нелогична ситуација у којој је студент испуњавајући законски услов за студирање на терет буџета дошао у ситуацију да због неположених испита доплаћује школовање након одслушане последње године студија.

5. КАКВЕ ТРОШКОВЕ ЋЕ ПРИМЕНА ЗАКОНА СТВОРИТИ ГРАЂАНИМА И ПРИВРЕДИ

За спровођење овог закона нису потребна средства у 2018. години. Међутим, од 2019. године биће потребна средства за финансирање подршке рада лектора и лектората српског језика у иностранству и за рад менаџера академија струковних студија и високих школа.

За финансирање рада лектора и лектората српског језика у иностранству потребна су средства у износу од 20.000.000 динара за 2019. годину и 30.000.000,00 динара за 2020. годину. Процена потребних средстава за рад лектора дата је на основу потребног износа за рад лектора српског језика на Универзитету „Сапијенца“ у Риму, што износи 35000 евра бруто (бруто према прописима Италије). С обзиром да ће се подршка раду лектора односити само на лекторе који буду именовани у складу са овим законом, на основу интересовања страних високошколских установа и заједничке процене Министарства и катедри за српски језик високошколских установа чији је оснивач Република, планирано је да се путем конкурса за школску 2019/2020. годину изабере пет лектора. Такође, планирана су и средства за опремање лектората српског језика уџбеницима, стручном литературом, наставним средствима и другима материјалима за потребних за реализацију наставе српског језика.

За финансирање плата менаџера академија струковних студија и високих школа биће потребна додатна средства у износу од 7.814.000 динара у 2019. години и 46.880.000 динара у 2020. години.

Процена је заснована на ангажовању по једног менаџера за сваку високу школу струковних студија, високу школу академских студија и академију струковних студија чији је оснивач Република, почев од школске 2019/2020. Процењени износ за плате дат је сходно висини плате менаџера универзитета.

Посебно напомињемо да омогућавање студентима који се финансирају из буџета у последњој години редовног трајања студија да након последње године могу још годину дана да буду на буџету, неће произвести трошкове јер се ради о студентима који су завршили све обавезе предвиђене студијским програмом и којима је остало само да положи преостале испите.

6. ДА ЛИ ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ЗАКОНА ОПРАВДАВАЈУ ТРОШКОВЕ КОЈЕ ЋЕ ОН СТВОРИТИ?

Уређивање питања избора лектора српског језика у иностранству и начина финансијске подршке њиховом раду у директној је вези са промоцијом српског језика и српске културне баштине у свету, што представља најважнији корак у процесу афирмације српског друштва и стицања угледа међу развијеним државама у свету. Будући да је свеколика култура баштињена у језику, веома је важно настојање да се српски језик приближи академској јавности Европе и свим развијеним деловима света те да се омогући отварање лектората за српски језик на што већем броју универзитета.

Будући да ће улога менаџера високошколских установа поред осталог бити везана и за контролу трошења средстава из буџета, прави ефекти њихове улоге очекују се са усвајањем закона који ће уредити финансирање високог образовања, које ће бити засновано на мерењу перформанси високошколских установа.

7. ДА ЛИ АКТ СТИМУЛИШЕ ПОЈАВУ НОВИХ ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА НА ТРЖИШТУ И ТРЖИШНУ КОНКУРЕНЦИЈУ

Садржина измена и допуна Закона о високом образовању о којима је припремљен Нацрт закона, не односи се на појаву нових привредних субјеката и тржишну конкуренцију.

8. ДА ЛИ СУ СВЕ ЗАИНТЕРЕСОВАНЕ СТРАНЕ ИМАЛЕ ПРИЛИКУ ДА СЕ ИЗЈАСНЕ О ЗАКОНУ

Будући да се ради о мањим изменама и допунама закона, није било потребе за спровођењем јавне расправе, о чему је Одбор за јавне службе Владе донео закључак број....

У поступку усвајања Нацрта закона Национални савет за високо образовање једногласно је усвојио и подржао Нацрт закона.

9. КОЈЕ ЋЕ СЕ МЕРЕ ТОКОМ ПРИМЕНЕ ЗАКОНА ПРЕДУЗЕТИ ДА БИ СЕ ОСТВАРИЛО ОНО ШТО СЕ ДОНОШЕЊЕМ ЗАКОНА НАМЕРАВА

Подзаконски акти у надлежности Националног савета за високо образовање:

	Подзаконски акт	Правни основ	Рок за доношење
1.	Акт о сукобу интереса приликом избора у звање наставника и сарадника и заснивању радног односа	Члан 12. став 1. тачка 16. Закона о високом образовању (члан 2. Нацрта закона)	три месеца од дана ступања на снагу закона

Подзаконски акти у надлежности министарства:

	Подзаконски акт	Правни основ	Рок
1.	Правилник о ближим условима у погледу избора, програму рада лектора српског језика на страним високошколским установама и другим питањима од значаја за ангажовање лектора,	Члан 83а став 9. Закона (члан 9. Нацрта закона)	три месеца од дана ступања на снагу закона.

**ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА
СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**

1. Овлашћени предлагач закона – Влада

Обрађивач: Министарство просвете, науке и технолошког развоја

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама и допунама Закона високом образовању –
Draft Law on Amendments to the Law on Higher Education

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно с одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну саржину прописа,

Споразум, Наслов VIII Политике сарадње, Члан 102. Образовање и стручно оспособљавање

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума,

Општи рок утврђен чланом 72. Споразума

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

Потпуно

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

/

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

/

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

/

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

/

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

/

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

/

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

/

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

НЕ

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

НЕ

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

НЕ